

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Ce se lucrăm în Decembrie?

Ne-am pomenit cu iarna în spațiu mai iute pe cum ne așteptam. Anii trecuți, toamnele au ținut timp mai lung pentru-că neaua n'a venit așa curând ca și anul acesta.

Ne-ar fi convenit bine, dacă mai ales toamna aceasta ar fi fost lungă, ca să se putut pășuna vitele până colo spre Crăciun. Mersul timpului și a anilor nu-l pot însă oamenii regula după voința lor, și de aceea sunt siliți să se acomodeze ei după timp, căci nu înzadar se zice, că timpul toate le vindecă, toate le schimbă, pentru-că în adevăr așa este.

Nici nu este altă lună din an mai acomodată de a vorbi despre ea de cât luna Decembrie.

Cu ea se începe eara și se termină anul. Ea este mai acomodată ca să ne luăm seamă despre cele agonisite în economie în decursul primăverii, verei și toamnei. Este luna în care tot economul, industriașul și comersan-

tu își face socoteala sau bilanțul despre intratele și eșitele avute în economia sa, în întreprinderea industrială, și comerțul seu avut în decursul unui an. O astfel de socoteală făcută cu acurateță e de foarte mare folos pentru înaintarea fiecărui. Fără de aceasta nici nu poate fi vorba de înaintare la nici un fel de întreprindere.

Chiar și zilerul muncitor dacă vrea să țină la vrednicia muncii lui, încă trebuie să-și facă socoteala câte zile a putut lucra, cât a câștigat și cât a cheltuit și care muncă i-s'a plătit mai bine? Cu cât mai mult se recere aceasta la celelalte întreprinderi economice, industriale și comerciale!

Din asemenea socoteală rezultă, că îți poți da seamă despre smintelile făcute în trecut, ca să le poți încunjura la anul viitor și să-ți rămână dobândă mai mare, eventual să-ți poți acoperi mai degrabă spesele avute și capitalul investit.

E mare lucru acesta în viața fiecărui om. Chiar și sf. scriptură îndeamnă pe om încă din timpurile cele mai vechi, (Test. v) ca tot ce dai să scrii

și ce iai încă să scrie, căci cel-ce poartă grijă are de tot și de seamă.

Anul acesta și cu venite este cu deosebire acomodat, ca în luna Decembrie să ne dăm seamă de tot ce avem, și să ne facem chibșuiala la împărțirea potrivită a avutului nostru, mai ales în economie, pentru lunile următoare.

Ne lipsește în primul rând nutrețul ce-l aveam din destul în alți ani, și suntem siliți să iernăm vitele și cu puținul ce-l avem. Aceasta de sine înțeles că nu se poate altfel de cât prin o împărțire și o cruțare din cale afară strictă, dacă nu voim se fim espuși la daune mari.

Se mai poate ajuta economul la cruțarea nutrețului, dacă se va fi îngrijit, ca să aibă grajduri bune, calde și curate, și să țină vitete în cea mai mare curățenie, dându-le mâncare puțină și nutritoare la timp potrivit.

Cu deosebită îngrijire trebuie să fie tot economul la împărțirea și cruțarea bucatelor sale pentru trebuințele casei, având în vedere, că până la alt graț

FOIȚĂ

Stefan-cel-mare,
Mihai-Viteazul

și

MITROPOLIA ARDEALULUI

DE

N. Iorga.

Membru corespondent al Academiei Române.

Sedința solemnă dela 2 Iulie 1904
pentru sărbarea de patru sute de ani dela moartea
lui Stefan-cel-Mare.

(Urmare)

3. Un al treilea Vlădică pomenit între Români din Ardeal e Marcu. El se afla la 1489 în marele sat Feleac lângă Cluj, care putea fi privit atunci ca o Capitală a Ardea-

lui. Satul era românesc, și locuitorii lui păzau marele drum de negoț. Marcu era un Grec, care fugise din țara lui, înaintea cuceririi turcești. El veni între Români ca un oaspete și cumpără casa popei din sat, care se chema Vlad; el creștu și pe ficiorul popii, Darcu, care se călugări prin îndemnul lui, numindu-se ieromonahul Daniil. Marcu n'a părăsit niciodată adăpostul lui. După dânsul Daniil și un frate al seu, Petru, moștenind dela musafirul grec știință de carte și odăjd i Arhieresti, își ziseră Vlădici. Ei slujă însă numai în biserica sfintei Paraschive din satul lor. Ioan, ficiorul lui Darcu, nu-și mai zise decât preot, „popă“.

Deci al treilea Vlădică era un Grec, care n'a păstorit în Ardeal. El poate fi asemănat cu alți episcopi de felul lui, cari se întâlnesc dincoace de munți: în Tânganul, în Argeș și Strehaia, și cari se bucură chiar

de oare-cari drepturi episcopale, ce se credeau datorite fața de un străin de distincție. Nici el n'a fost Vlădică statornic și Vlădică românesc.

II.

Dar' la 1475 Stefan-cel-mare capătă dela Matiaș Corvinul, cătră care se îndreptase în marea primejdie ce-l amenința din partea Turcilor, cetatea Ciceului, care stăpânește tot unghul nord-estic, bistuițean, al Ardealului. Aici își puse ostașii și pârcalabii. De cetate, după obicei, erau alipite și sate, șase-zeci de sate, de unde se luau hrana, lucrătorii, iobagii. Pentru toți aceștia trebuia o slujbă bisericească potrivită. Colonia avea nevoie nu numai de un conducător politic și militar, ci și de unul duhovnicesc.

(Va urma).

nou mai sunt 8 luni și cucuruzul ce ne era de trebuință ne lipsește.

Cruțarea și darea de seamă ce o va face fiecare va fi de mare folos pentru a preintîmpina lipsa rezultată din seceta anului.

Retrași deci la căminele noastre, în luna Decembrie este timpul cel mai potrivit, pentru a afla atât lucrările bune cât și greșelile întreprinderilor noastre de tot felul din anul trecut, și pentru a face planurile de muncă pe anul viitor!

Memorandul Episcopatului

bisericii gr-or. române din Ungaria și Transilvania, înaintat d-lui ministru de instrucțiune BERZEVICZY, în chestiunea reformelor școlare.

(Urmare).

Toate acestea, Excelența Voastră Domnule Ministru, nu le zicem din antipatie pentru limba ungurească. Credincioșii bisericii noastre învață bucuros ba chiar cu oare-care predilecțiune limba maghiară, partea cea mai mare a păturii noastre culte o înțelege și vorbește perfect, în școlile noastre limba maghiară a fost obiect obligator chiar și atunci când nici o lege nu pretindea aceasta și întotdeauna ni-am dat mare silință, ca deosebi în acest obiect de învățământ rezultatul să atingă limita extremă a posibilității. Dacă totuși în această direcțiune școlilor noastre, li-se aduc învinuiri, acelea sunt nedrepte. Resultatul firește, nu poate să fie pretutindeni același, ear' în general inspectorii laudă rezultatul școlilor noastre în instruirea limbii maghiare.

În preparandiile noastre asemenea dăm cea mai mare atențiune instruirii limbii maghiare și aceasta au recunoscut-o chiar și organele guvernului. Pentru dovedirea aserțiunii noastre ne provocăm la fapte. Sub presiunea unor faime răutăcioase ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică în anul 1902 a trimis la institutul nostru pedagogic din Arad pe dl Dr. Jancsó Benedek ca să asiste în calitate de comisar guvernial la examenul de calificare cu finea anului școlar 1901/2. Acesta după ce a participat la examenul de calificare și după ce și de altfel a cercetat cu deamăruntul întreg institutul despre cele experiate a trimis ministrului un raport, care se referă la limba maghiară, sună astfel: »Instruirea limbii maghiare și rezultatul ajuns într'însa încă-l pot declara de laudabil. Decurgerea examenelor m'a convins, că elevii ordinari diplomați ai institutului nu numai că vor fi apți a

propune cu rezultat limba maghiară în școlile cu limba de propunere românească, dar' aplicați în școlile maghiare cu puțină diligență și bunăvoință în decursul unui an biruind toate greutățile ar putea fi învățatori foarte folosibili și buni în școlile populare maghiare.» Pe baza acestui raport ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică. Excelența sa dl Dr. Wlassics Gyula cu datul 24 Noembrie 1902 sub Nr. 66774 astfel se adresează Consistorului din Arad:

»Din raportul comisarului meu emis pentru examenele de calificare învățătorească cu finea anului școlar 1901/2 la institutul pedagogic din Arad cu bucurie am luat la cunoștință, că la institutul de sub întrebare se poate constata cea mai bună nisuință întru aceea, ca instrucțiunea candidaților de învățatori, cât numai este posibil, să corespundă pretensiunilor moderne». Nu avem trebuință de un atestat mai bun. Această »cea mai bună nisuință» guvernul școlar de bună seamă o va putea constata și la celelalte institute pedagogice ale noastre.

Toate acestea dovedesc, Domnule Ministru, că noi din partea noastră facem tot posibilul în interesul instruirii cu rezultat a limbii maghiare, dar' credem, că limita firească a acestei instruirii este măsura peste care forțarea acestui obiect de învățământ ar aduce cu sine neglijarea celorlalte cunoștințe. Am învățat și învățăm limba ungurească până la cea mai mare măsură a posibilității. Imposibilitatea însă înzadar o cere nu una, ci o mie de legi.

Poate cel mai mare defect al proiectului de sub întrebare, precum peste tot al tuturor legilor noastre școlare de până aici, este însă împrejurarea, că face școala populară uniformă pentru țeara întreagă, pentru toate ținuturile țării, cu toate că e ușor de înțeles, că altă școală le trebuie copiilor dela oraș, alta sătenilor dela pustă și iarăși alta cătunilor mici din locurile muntoase. Adevărul acesta involuntar îl recunoaște și proiectul de față atunci când desparte în două categorii școala de repetiție până acum unitară, și pentru unele comune dispune școală de repetiție agronomică, pentru altele industrială.

Dacă factorii competenți ar lua în considerare împrejurarea amintită mai sus, în curând s'ar convinge despre aceea, că intradevăr pentru micile comune din munți, cari tânjesc în sărăcie și ai cărei locuitori adese-ori locuiesc atât de împrăștiati, în cât nici pe lângă cea mai riguroasă executare a legii nu vor putea să-și trimită copiii regulat la școală, ar ajunge și învățatori cu calificare mai inferioară. Ne întărește în convingerea aceasta marele

pedagog Curtmann, care în opul său »Lehrbuch der allg. Pädagogik« (III, pag. 328) zice, că trebuințele sătenilor sunt altele, decât ale orașenilor, și astfel ar fi foarte corect, dacă s'ar înființa institute pedagogice separat pentru învățatorii dela sate și separat pentru cei dela orașe. Cel ce cunoaște în deosebi raporturile țării noastre, va da deplină dreptate acestui punct de vedere.

Deci nu numai pentru aceea nu putem primi proiectul de sub întrebare, fiindcă vatămă adânc drepturile autonome ale bisericii noastre, dar' nu îl putem primi nici din astfel de motive pedagogice, pe cari trebuie să le apretieze toți, câți se ocupă în mod științific cu afacerile școlare.

Deja în ancheta convocată pentru discutarea prealabilă a proiectului de față a avut Metropolitul nostru ocaziune a declara, că acest proiect și din punct de vedere administrativ va crea stări imposibile. Școlile confesionale adevărate de aci încolo le va administra autoritatea confesională, ministrul, protopretorul, inspectorul regesc, antistia comunală, comisiunea administrativă, inspectorul școlar, și intradevăr este de temut, că sub greutatea atâtor administratori școala confesională va succumba cu desăvârșire. Căci proiectul nu aduce în legătură organică cercurile de competență ale diferitelor organe și autorități și fiecare dintre acestea se poate ingera independent în afacerile școlilor respective. Așa departe merge această imposibilă confuzie, în cât proiectul nu dispune nici aceea, ca spre pildă comisiunea administrativă să aducă la cunoștința autorității confesionale faptul, când pe temeiul § lui 41 a destituit pe vr'un învățator din postul său. Sub astfel de împrejurări între diferitele organe cu drept de amestec în afacerile școlilor confesionale se vor produce în mod fatal atâtea neînțelegeri, ciocniri, discuțiuni și certe, în cât războirea aceasta continuă între diferitele autorități ușor va putea să conturbe și condițiunile pacificei conviețuirii întră cetățeni. Aceasta stare de lucruri nici de cum nu poate fi salutară intereselor școlare, ba și din punctul de vedere al statului ar trebui să se încunjure o astfel de situațiune.

Și mai presus de toate acestea pentru bietul învățator confesional proiectul statorește trei foruri disciplinare. Și earăș toate acestea procedează independent una de alta. Pe nefericitul acesta de învățator îl disciplinează ministrul, îl disciplinează comisiunea administrativă și în sfârșit autoritatea sa confesională. Intr'adevăr, nu putem crede să existe undeva în lume și alți oficianți între astfel de raporturi și împrejurări triste și pline de continue primejdii.

(Va urma).

Ingrijirea animalelor domestice.

Curățenia cea mai mare trebuie păzită atât pe corp, cât și la nutrierea lor. Cu deosebire vom da atențiune vaselor ce conțin nutrețuri fluide sau semifluide. Țeselatul și periatul corpului se va executa cât se poate de des.

Grajdurile deasemenea trebuie ținute în cea mai mare curățenie și nu vom cruța a da vitelor o cantitate cât de mare de așternut.

Vitele ținute la grajd trebuie ferite cât se poate de căldură și frig prea mare. Este știut, că vitele ținute în grajduri reci consumă mai mult nutreț, decât în grajduri mai calde, deoarece animalele pentru întreținerea căldurii corpului are lipsă de o cantitate mai mare de materii respiratoare. A exagera însă prin o căldură prea mare în grajduri în cursul iernii încă este cât se poate de nesănătos, căci animalele asudă și dacă le scoatem afară la frig pot reci și căpeta diferite boale. Mai trebuie ca grajdurile să fie luminase cu deosebire pentru animalele de muncă și de prăsilă. Pentru cele de îngrășat este de preferat un grajd mai întunecos. Aerul curat încă este o condițiune principală, care contribuie mult la sănătatea vitelor, de aceea grajdurile vor fi înalte și bine ventilate.

În resumat: »Vom prefera un grajd înalt, luminos, fie și mai rece de cât un grajd scund, întunecos și cu un aer infectat de vapori de apă și gazuri ce se produc din bălegar și urina vitelor.

O deosebită atențiune vom da vitelor când se îmbolnăvesc. Ca semne generale de îmbolnăvire sunt: »Animalul nu mănâncă ca de obicei, este neliniștit sau trist, ochii sunt tulburi, urechile sunt reci sau mai calde ca celelalte părți ale corpului, părul sbârilit, pulsul neregulat«. (Spre orientare vom nota aci, că pulsul la caii dezvoltati, sănătoși și în stare de odihnă este 36—40 bătăi pe minut, la vite mari cornute ajunse la deplină dezvoltare 35—49 bătăi pe minut, la oi 60—80. La vitele tinere pulsul e mai repede ca la vitele bătrâne).

Imediat ce observăm că vita s'a îmbolnăvit, vom cerceta cauza și felul boalei și numai după-ce le-am aflat vom întreprinde ceva pentru combaterea ei. Dacă nu cunoaștem boala sau nu știm cum trebuie să o lecuim, vom consulta oameni cu adevărată știință. Nu vom da crezământ lucrurilor supranaturale, precum: mușcatul de șerpe, deochiatul, luarea laptelui și altele, nici nu vom întrebuința mijloace pentru combaterea boalelor, care nu convin judecării sănătoase a omului, precum sunt descântecile și alte lucruri băbești.

Vom refusa întotdeauna ajutorul oamenilor care pretind că știu lecul boala fără a poseda adevărată știință.

Agricultorul va mai purta grije ca vitele sale să nu fie maltratate (chinuite, bătute etc.) de servitori. Nu vom suferi nici-odată să obosească vitele prea tare prin muncă peste puterile lor.

Nu vom permite a lovi și a neliniști animalele fără cauză nici a supune vitele înferbentate intemperiiilor (vremi rele). Din contră vom acorda vitelor timpul necesar pentru repaus și rumegătoarelor și timpul necesar pentru a rumega. Servitorii cari nu îngrijesc de vitele noastre într'un mod blând și cu-cruțare, îi vom îndepărta imediat.

Budgetul statului pro 1905.

Budgetul statului pentru anul 1905 ne dă în reasumat următorul tablou:

Eșite . . .	K. 1.237.881.438
Intrate . . .	« 1.238.079.849
Escedent K.	198,411

ear' diferite titluri ale acestui budget se presintă cum urmează.

A. *Eșitele ordinare* sunt preliminate cu K. 1,067.865.273 și sunt față cu cele din 1904 de K. 1.024.637.324 mai mari cu K. 43.227.949. Din suma aceasta, cu care s'au urcat erogatele, cad K. 22.064.000 pe adausurile de salar ce compet în sensul articolului de lege I: 1904 oficianților de stat; K. 1.596.037 pe erogațiunile comune; ear' K. 12.400.000 pe erogatele ce se vor naște în 1905 în urma legilor aduse în anii trecuți, respective prin executarea proiectelor de lege ce sunt în pregătire. Dintre aceste legi și proiecte de lege amintim art. de lege XIV: 1904 despre extinderea rețelei de linii ferate r. u., art. de lege XXX: 1883 despre ajutorarea școalelor medii, art. de lege XXXI: 1893 despre salarisarea învățătorilor și învățătoarelor dela școalele elementare comunale și confesionale și art. de lege XIV: 1898 despre întregirea salarelor preoțești.

Erogatele instituțiilor de stat, însemnate din punct de vedere economic, s'au urcat — abstrăgând regulările de salare — cu suma rotundă de K. 5.580.000. Dintre aceste amintim căile ferate de stat r. u., posta, telegraful și telefonul și cassa de păstrare postală.

Considerând devierile mai principale budgetul ne arată:

1. O creștere de K. 44.130 la titlul *parlament*, de-oare-ce delegațiunile vor avea întrunirile în anul viitor în Viena.

2. Preliminarul *datoriilor de stat* arată față cu anul trecut un plus de K. 6.937.525, care se împarte de așa, că până când trebuința la renta de cor. cu 4% este cu K. 7.111.724 și la datoria pentru regularea porțiilor de fer cu K. 17.900 mai mare la celelalte datorii de stat este mai mică cu K. 200.000.

3. Eșitele ordinare la *ministeriul de interne* au crescut cu K. 6.334.600 și acesta mai cu seamă în urma art. de lege I: 1904 și art. de lege XXXVI: 1904. prin care s'a schimbat, art. de lege XXIII: 1894, despre matriculele de stat.

4. Creșterea la *ministeriul de finanțe* este de K. 5.068.991 la care a contribuit numai *regularea salarelor* cu K. 3.559.000.

5. Eșitele ordinare s'au preliminarat la *ministeriul de comerț* cu K. 6.980.641. La această sumă au contribuit regularea salarelor cu K. 3.436.400 drumurile de țară cu K. 128.200, posta, telegraful și telefonul cu K. 1.905.810. La titlul *cassa de păstrare postală r. u.* aflăm un plus de K. 243.310 care provine dela înmulțirea personalului în urma urcării circulațiunei. La *căile ferate de stat* este față de eșitele din anul 1904 un plus de K. 3.816.850.

6. La *ministeriul de agricultură* se arată o creștere de K. 2.140.089 care s'a născut prin înmulțirea eșitelor la titlurile: »administrația centrală«, »păduri erariale«, »inspectorate de păduri«, »școli speciale pentru pădurari«, »prăsilă de vite și lăptărie«, »domenii de stat și scalde« etc.

7. Plusul de K. 6.796.078 la *ministeriul de culte și instrucțiune publică* se împarte pentru »regulări de salare«, »școlile superioare«, »școlile medii«, »școlile medii confesionale« etc.

8. Eșitele la *ministeriul de justiție* sunt mai mari cu K. 3.954.400 și

9. La *ministeriul de honveziune* cu K. 756.057.

B. *Eșitele extraordinare* (eșitele transitoare și investițiuni) sunt preliminate cu K. 170.016.165, deci cu K. 4.494.474 mai mult ca în anul 1904 și anume s'au mărit eșitele transitoare cu K. 32.907.852, ear' investițiunile s'au micșorat cu K. 28.409.378.

C. *Intratele ordinare* s'au preliminarat cu K. 1.101.557.267 și s'au urcat față cu cele din anul 1904 de K. 1.081.376.795 cu K. 20.180.472.

Schimbările mai principale sunt:

La *ministeriul de interne* un plus de K. 807.154.

Cu K. 10.057.314 s'au urcat intratele la *ministeriul de finanțe* și anume s'a preliminarat la *dări directe* cu K. 4.618.000 și la *dările de consum* cu K.

2.350,000 mai mult, ear' la băile de metale și la monctăria statului cu K. 729,888 mai puțin.

La ministeriul de comerț au crescut intratele ordinare față de anul 1904 cu K. 8.708,528, din acestea K. 2.475,000 la postă, telegraf și telefon și K. 5.580,000 la căile ferate de stat.

Intratele ordinare la ministeriul de agricultură s'au urcat cu K. 407,788 și la ministeriul de culte și instrucțiune publică cu K. 172.406.

D. Intratele extraordinare s'au prelininat cu K. 136.522,582 așa că sunt mai mari ca cele din anul 1904 de K. 109.305,150 cu K. 27.217,432.

Contragând acum toate datele, avem ca bilanț al bugetului statului:

Eșite ordinare	K. 1,067,865,273
Intrate »	» 1,101,557,267
Escedent	K. 33.691,994

Față cu acestea la erogatele extraordinare:

Eșite trans. și invest. K.	170.016,165
Intrate extraordinare »	136.522,582

Deficit	K. 33.493,583
-------------------	---------------

eară la olaltă

Eșite	K. 1,237.881,438
Intrate	» 1,238.079,839

Deci escedent	K. 198,411
-------------------------	------------

(»R. E.«) m.

Îndurați-Ve spre săracii noștri.

„Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică“.

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, ce atarnă de-asupra lădiței cu crucerii săracilor, în localul „Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu“.

În frățească înțelegere cu »Despărțământul femeiesc întregitor al Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, format din femeile noastre, ce stau aproape de clasa meseriașilor noștri și cu scop de a ajuta Reuniunea în afacerile ei, închinete binelui obștesc, apelăm la inimile generoase și le rugăm să binevoiască a dăruî bani, vesminte și alimente, ce se se împartă în ajunul nașterii Domnului între săracii noștri (invetăcei, școlari, bărbați și femei, scăpătați).

Ne găsim în preajma zilelor, în cari săracul ca și bogatul, caută să-și încălzească sufletul și corpul.

Cei pe cari Dumnezeu, povățuitorul a toate, V'a binecuvântat din belșugul său, dați puțință și celor lipsiți, ca cel puțin în zilele de bucurie ale nașterii

Mântuitorului nostru, să preamărească pe Creatorul și făpturile sale.

Impărțirea darurilor se va face cu cuvenită solemnitate sub binevoitorul protectorat al patroneselor despărțământului nostru, stimabilele doamne Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky.

Darurile benevole se se trimită la adresa »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plătute și oamenilor și lui Dumnezeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 17 Nov. n. 1904.

Victor Tordăștanu,
president.

I. Apolzan,
notar.

Răsboiul ruso-japonez.

Despre atacul general contra Port-Arthurului n'au sosit știri mai nouă. Se știe numai atât — după depeși din Tokio — că atacul s'a dat în contra forturilor Sungsușan, Erlungșan și Tikvanșan, însă fără rezultat, deși lupta a fost una din cele mai crâncene din câte s'au desfășurat până acum în jurul Port-Arthurului. În lupta aceasta au fost trimise așanumitele trupe samurai. Ele sunt formate din oameni cari mănuează escelent spada. Fiecare om este înarmat ou sabie grea în formă de briciu cu două tășuri. În fruntea trupelor acestora stau doi generali. Nu se știe, dacă li-a succes a străbate în vr'un fort.

Despre situația în Manciuria se anunță următoarele:

Generalissmul Kuropatkin a telegrafiat la Petersburg, că după informațiunile ce le-a primit în noaptea de 27 Noemvrie, atacul Japoneseilor la Cinken-cen n'e avut caracter hotărît până la 4 ore d. a. Atunci focul Rușilor a făcut să înceteze focul inamicului. Deși lupta durează de trei zile, atitudinea trupelor rusești e escelentă.

Nemirovici Dancenکو comunică următoarele: După spusele prizonierilor japonezi, armata japoneză nu mai este în starea perfectă în care se afla la începutul răsboiului. Pierderile colosale suferite în lupta dela Liaoyang au fost suplinite prin rezerviști între 35—38 ani, cu toate aceste însă unele batalioane sunt reduse la numărul de 150 oameni. Regimentele de rezervă sunt formate exclusiv din oameni dela 27—

36 ani. În timpul verei în armata lui Kuroki a bătuit mult boala beriberi, ear' în armata lui Nodzu disenteria. Spiritul armatei nu mai e așa de bun ca la începutul răsboiului, trupele ved, că comandantii lor nu mai pot să esploateze succesele. Armata s'a obosit și dorește pacea. Spritele sunt deprimate în Japonia. Mult sufer trupele din cauza frigului. Lor nu le place a se ținea prin sate și orașe și chiar și nopțile le petrec în pozițiunile de luptă, de unde urmează, că sunt foarte obosite, căci nu pot dormi.

Ministrul președinte japonez Kațura a declarat unui ziarist, că Rusia trebuie să recunoască, că o luptă sau două nu trebuie să dedice răsboiul, care pentru Japonia înseamnă viață sau moarte. Fiecare din cele 45 milioane locuitori ai Japoniei e pe deplin în clar cu gravitatea situațiunei și națiunea japoneză e gata a jertfi ultimul om și ultimul yen.

Ediția parisiană a ziarului »New-york Herald« primește din Washington știrea, că un mare întreprinzător de construire de vase va pleca în Februarie la Sebastopol, ca să controleze construirea a 100 vase de răsboiu rusești. Ele se vor construi în timp de 2 ani, de unde se concludă, că Rusia e pregătită pentru o campanie foarte lungă. Materialul pentru aceste vase îl va furnisa Germania și Statele-Unite. În șantierul din Port-Elisabeth s'au construit în cea mai mare taină 100 torpiloare pentru Rusia, cari au fost transperate deja.

Ziarul »Ruski Invalid« publică următoarea scrisoare a unui ofițer rus asupra unui episod caracteristic din luptele dela Șaho, în cari rușii au pierdut numeroase tunuri: »Ce noapte agitată a fost cea spre 14 Octomvrie! Tunurile divisiunii II. a brigăzii de artilerie de sub comanda colonelului Smolenski, se aflau în tăcere. Soldații dormeau în șanțurile ridicate. Nemișcat ședea comandantul divisiunii privind în depărtare. Densul era un probat ofițer, care se distinsese deja la Liaoyang. Pe la orele 3 dimineața colonelul Smolenski fu trezit în urma știrea, că Japoneseii pleacă în direcțiunea spre satul Chutuai. Indată se dădură ordinele necesare spre a lua la țintă drumurile ce duceau spre acest sat. Toată împrejurimea era încă învăluită în tăcere, din când în când se auzeau pușcături îndepărtate. Deodată observa colonelul înaintea bateriilor cam la o distanță de 400 pași un lung cortegiu de soldați îmbrăcați în mantale rusești și cu căciuli rusești, care se mișcau împușcând din când în când spre pozițiunile Japoneseilor, spre flancurile bateriilor rusești. »Nu pușcați, suntem ai noștri« se auziră strigăte din ceata celor ce se apro-

piu de baterii. Atunci colonelul Smolenski rupse din carnetul său o bucată de hârtie și adresa comandantului brigăzii generalului Suchinski următoarele: »Infanteria noastră se retrage după pozițiile bateriei noastre, voi trebuie deci să părăsesc pozițiunea ocupată«. Dădu apoi acest avis unei ordonanțe care nici nu plecase bine când se auziră deodată numeroase pușcături de puști îndreptate din trei părți asupra bateriilor. Soldații săriară la moment la tunuri, era însă prea târziu. Lovit de două gloanțe colonelul Smolenski căzu la pământ și după o mică vălmășală desperată își aflase întreaga diviziune rusească moartea. Atacul mișelesc al Japonezilor, cari se travestiseră în haine rusești, le-a succedat pentru a doua oară».

NOUȚĂȚI

Incurajarea industriei naționale rom. Sâmbătă va avea loc la ministerul român al domeniilor o întrunire a industriașilor mari din țară, convocați de dl. ministru Stoicescu spre a consulta din nou asupra proiectului său de lege pentru încurajarea industriei naționale. Tot în acest scop, dl. ministru Stoicescu a trimis proiectul său de lege tuturor industriașilor, cu rugămintea de a-l înapoi cât mai curând făcând totodată aprecierile lor sau arătând modificările ce vor socoti trebuincioase. În urmă proiectul va fi revăzut și prezentat corporilor legislative în actuala sesiune.

Rugăciune. Cu ocaziunea deschiderii școlii celei noue din Brețcu dl. protopresbiter Constantin Dmian a rostit următoarea rugăciune: D-zeule, D-zeul nostru! Cătră tine înălțăm glasul rugăciunii noastre și Ție plecăm genunchii nostri în această școală nouă pe care credincioșii acestei parohii au ridicat-o spre creșterea și luminarea fiilor lor. Pleacă-ți urechea Ta, ascultă rugăciunea noastră și precum ne-ai susținut până acum, așa nici pe viitor nu-ți uita de noi și nici nu-ți întoarce fața dela noi, Domnul nostru! Ajută-ne în zua necazurilor și ne întărește în credința cea adevărată. Numai cătră tine alergăm Preaputernice Parinte și Ție ne rugăm, ca să dai duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul adevărului și al dreptății, al păcii, al dragostei și al iubirii de frați, al înțelegerii între noi toți, ca cu toți să ne păzim credința noastră neclătită întru tine. Întărește Doamne și pe învățătorii lor, ca să-și poată împlini cu sfințenie datorița de părinți adevărați sufletești, ca astfel să ne poată conduce copiii cătră mărirea și fericirea lor, spre bucuria părinților și fala și mândria noastră a tuturor. Primește Doamne jertfele tuturor cari au contribuit cu rodul ostenelelor la ridicarea acestei școlii. Răsplătește-le lor pentru aceste daruri pământești cu darurile tale cele bogate cerești, cari le-ai găsit tuturor celor ce te iubesc pe tine și nădejduesc întru

tine. Arată-ne pe toți a fi adevărați apărători ai sfintei tale biserici și sprijin puternic Preainălțatului Impărat și Rege al nostru apostolic, ca astfel întăriți cu toate darurile Tale bogate să aflăm liniștea sufletelor noastre și mângăerea, că toți ni-am făcut legea de a ne împlini datorițele noastre din indemn propriu spre mărirea și fericirea noastră și a fiilor nostri. Primește această școală sub scutul aripilor tale și o sfințește pe dânsa spre a deveni isvor nescut de lumină și înțelepciune, curățitoare de tot păcatul, ca împodobiți cu toate darurile tale să Te laudăm, mărim și mulțămim acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

(T. R.)

Examen de fisicat. În luna Noembrie în fața comisiei axminatoare instituită în Cluj pentru examenul de fisicat între alții a depus examenul și dl. Dr. Alexandru Andressi, medic în R. Petre (Banat).

La fondurile „Reuniunii sodalitor români din Sibiu“ s'au făcut următoarele dărui: Din incidentul împlinirii de 40 ani dela hirotonirea sa de presbiter, dăruiește protopresbiterul Avram P. Păcurariu și soția sa Maria n. Blondin din Hunedoara, anume fondului: »Daruri de Crăciun sêracilor nostri« și fondului »Vêduvelor și orfanilor«, fiecareia câte 10 cor. = 20 cor.

Dl. Coman Gligor, învăț. pens. în Gurariului și soția sa Maria născ. Voicu, dăruiesc întru vecinica odichnă a mult regretatului lor socru respective tată Ioan Voicu, fost reprezentant comunal în Gurariului, următoarelor fonduri și anume: fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, cor. 140; fondului »Masa învățăcelor« meseriași, 1 cor.; fondului Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea calfelor fără lucru, 1 cor.; fondului »D-ru de Crăciun sêracilor nostri«, 40 bani și fondului vèduvelor și orfanilor, 1 cor. La acest din urmă a mai dăruit vèduva Maria Cașolțan, în amintirea fiului său Nic. Cașolțan, fost musicaut, 2 cor.

La fondul de 20 bani: mama Ana Cașolțan și fratele Iosif Cașolțan, dăruiesc întru vecinica pomenire a fiului respective fratelui Ioan Cașolțan, fost musicant, 2 cor.; Victor I. Busoiu, farmacist, 20 bani și referentul consistorial Vic. Tordășianu, 10 bani.

Scolile naționalităților din Macedonia.

»Buletinul d'Orient« dă o interesantă statistică asupra școlilor din vilaelele Salonic și Monastir. În frunte sunt Grecii cu 998 școli cu 1263 învățători și 59.640 elevi; apoi Bulgarii cu 561 școli, 873 învățători și 18.311 elevi; Sêrbi cu 53 școli 112 învățători. Românii au 49 școli cu 145 învățători și 2002 elevi.

Al 53, 54 și 55-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit zilele acestea ajutorul statutar după reșpoșajii membri ai Reuniunii, Ioan Voicu fost proprietar în Gurariului, Nico-

Iae Cașolțan și Ioan Cașolțan foști musicanți (Sibiu).

Acestea formează casurile 53, 54 și 55-lea de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Cea mai clară dovadă, că o carte este bună o arată trecerea mare, pe care o are aceea carte. O trecere deosebită a avut dela început Călinarul Poporul Român ce apare în Budapesta. Nici unul dintre calendarele românești nu s'a putut ridica la o trecere așa mare ca aceasta. În anul I. s'au trecut 15 mii exemplare, în anul al doilea 25 mii. Cauza este, că întotdeauna a dat cetitorilor un material cât se poate de bogat și variat. În anul acesta a apărut în 40 mii exemplare cu cuprins mult mai interesant ca până acum. Conține articole despre legi, despre proces, dări, despre războiul ruso-japonez tobele despre calcularea cametelor și statistice pline de interes, articoli literari scrși de scriitori tineri distinși, însoțite toate de peste 100 ilustrații frumoase. Se estinde pe 210 pagini și să prezintă într'o haină foarte frumoasă. Costă numai 40 fileri, plus 10 fileri porto postal. Dela 15 exemplare în sus se dau 15 procente rabat plus speșle de postă. Se află de vânzare la Tipografia »Poporul Român« în Budapesta VI., Amazon-u. 6—8.

BIBLIOGRAFIE.

În editura tipografiei Nicu D. Miloșescu din Tg.-Jiu, a apărut »Cartea Săteanului« de Căpitan Emanoil Părdănu, conținând nuvele din viața țărănească, în care sunt zugrăvite patimile și virtuțile de-la sate: Pe scările Tribunalului, Smaranda, Popa Ion, Radu Perceptorul, Dinu Sergentul, O meserie plătește cât o moșie; Răsplata Jurământului, Doctorul de plasă, Moș Dinu Cimpoeru, Boer Călin și alte nuvele scrise în limba curată și frumoasă românească, povestiri pline de învățătură pentru popor.

»Cartea Săteanului«, atât prin conținutul ei cât și prin frumusețea artistică, a tiparului și a copertei este o lucrare, care mărește numărul operilor de valoare apărute până acum, producere a Cercului cultural de sub poalele Parângului.

»Cartea Săteanului«, se găsește de vânzare la Librăria Nicu D. Miloșescu din Târgu-Jiu și la toate Librăriile din Transilvania. Prețul 1 coroană.

A apărut: I. C. Panțu: **Curs complet de corespondența comercială** cu esplanarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată LXI+322 pagini Tipografia A. Mureșianu. Această carte scrisă pentru comercianții nostri, pentru funcționarii dela bănci și pentru conducătorii băncilor. Conține esplanări asupra comerțului de mărfuri și de bancă, tractează afacerile cu cambii, mijlocirile de plăți și conturile curente. La sfârșit este un vocabular, care conține peste 500 de termeni tehnici comerciali, cu esplanările de lipsă. Este o carte folositoare

pentru toți, cari au afaceri comerciale și dăveri cu băncile. Se poate procura cu prețul de K. 350 dela *Librăria CIURCU* din Brasov.

POȘTA REDACȚIUNEI

Abonent. Nr. 1413 în Sibiu. Corespondența D-tale o luăm cu plăcere la cunoștință și te rugăm să ne faci pe scurt o dare de seamă despre premiul de 50 cor. pentru studii. În foaia școl. a nruului trecut despre aceasta nu s'a publicat nimic. Salutare!

Abonent. Nr. 1662 Kozok Trăia Ferendia. Nu vom pretinde mai mult de cât pe $\frac{3}{4}$ an. Foaia vi-s'a trimis regulat.

Vasile Todor, Roman Petre. Adreseazăte la librăria Krafft în Nagyszeben.

Neculae Posa, Galeș. Cererea D-tale se primește.

Abonent. 410 I. R. Despre altoirea viei s'a scris și în foaia noastră, e posibil că nu atunci când D-ta ai avut trebuință de a ști cutare sfat. Nrii ceruți se vor espeda.

Abonent. 1404 Zagra. E în ordine Scusați!

Școala ge-cat. Din Vaideiu, cott. Turda Arie. Luăm la cunoștință cele comunicate în corespondență și Ve trimitem foaia cu plăcere.

D. R. Medias. Abonamentul lui N. Hoghil s'a pus în ordine. Salutare!

Abonent. 1679 Alparet. Nrii 37 etc. vi-s'a espedit, ca și ceilalți, ne mirăm că nu i-ați primit. Am dispus să vi se expedize din nou. Calendare nu avem.

Societatea cult. Borca, România; Luăm la cunoștință cu plăcere!

Cuțăm cu mulțămă abonațiile trimise și primite dela următorii:

Teodosie Poienar Godgilead, George Nica Ohaba Forgaciu, Nec. Iacob H. Cristior, Ioan Pop Sz. Presaca, Sim. I. Maxim Lamkerck, Ioan Broju Sibiu, Com. Bungard, Vasile V. Mușai, Augustin Moldovan Karika, Ioan N. Carpenișan Gârbova, Vasile Lumban Sebes, Demetriu Muntean not. cerc. Reșcu, Ioan Manta preot Gurariului, Sofia Szilagyi Toșanfălva, Cornel Muntean Carpinis, Avram Dubleșiu, Romoșel, Nicolau Mihailă Vinerea, Ioan Butean Bîntâni, Petru, Lula Turdaș, Nicolau Andreiu Căstău, Nicolau Ștefănescu Sibiușel, Iulu Crișan Seliste, Nec. Blaga Bükös, Vasile Popa Sz.-Csaná, Ilisie Muscă Sinlumberg, Fetiuc, Koșova, S. minic Mondie Vorca, Ionel Vasiliu Bulcezi, Ioan Ania Iladia, Neculae Muntean Berliste, Iacob Nicolovici Prigor, Simion Sécărea Alkenyér, Ioan Stanciu Nădăsul sup. George Danilă V.-Hunyad, Mateas Lalla I.ă, ușnic,

Florea George Săcărâmb, Ioan Comenția Micălaca, George Oprean Vestem, Sofron Cris tea Járkos, George Raț Hărăstas, Ilie Topârcean Seliste, Simion Galde Măghierat, Crăciun Baianți Brad, Maria Srca Hălmăgiu, George Sila Ușea sup. Romul Iacob Gurasada, Demetriu Orăstean Apoldul-mic, Neculae Hința Sibiușel, Vasile Carpenișan Reheu, Ioan Rădu Pian, George Bărescu Beré halom, Alexandru Pop Bujdos, Ioan Făncu Cetea, Virgiliu Popoviciu Hațeg, Petru B. Bucu Rézbánya.

(Vor. urma).

Redactor responsabil: **George Suciu.**

CUMPENE
 pentru **comerțului, industrie**
 și **economie** solid și exact
 lucrate, oferă spre cumpărare
 I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)
 La cerere se trimite catalog (228)
 35-52 ilustrat gratuit și franco.

In tipografia „Poporul Român”
 din Budapesta

a apărut cel mai bun, cel mai bogat și cel mai
 ieftin calendar românesc

CĂLINDARIUL „POPORULUI ROMÂN”

pe 1905.

Acest calendar format oc-
 se extinde pe **210 pagini**, tav; cu **107 ilu-**
 stratii foarte frumos lucrate după cele **40 de**
 articole mai bune icoane; conține peste **40 de**
 eseite din peana celor mai buni scriitori
 tineri români, articoli foarte interesanți in-
 structivi despre **dări, procese, legea de intruniri**
și reuniuni, tabele despre calcularea camete-
lor și statistice pline de interes pentru ori-cine, **des-**
crieri frumoase și atrăgătoare și alte multe articole.

Prețul acestui calendar e **numai 40 fil.** plus 10
 fil. spese de postă. Cei-ce comandă mai mult de 15
 exemplare primesc 15% rabat, ear' spesele de postă
 le supoartă editura.

Recomandăm deci tuturor cetitorilor nostri să
 cumpere acest calendar, care este unic în felul lui.

Comandele se fac cu rambursă sau trimițându-se
 banii înainte la

Administrația „Poporul Român”

Budapesta, VII., Amazon-u. 6-8.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33.* Localul de vânzare: *Str. Andrássy 23.*

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

A N U N Ţ.

•Hotel Comunal• în Selişte (com. Sibiu), edificiu nou, modern, cu 6 odăi pentru pasageri, pavilion de vară, grădină, cuclărie, grajduri, etc., mobilat, cu întreg inventarul pentru bucătărie, restaurant, cafenea și odăi de pasageri, se dă în chirie pe anii 1905, 1906 și 1907

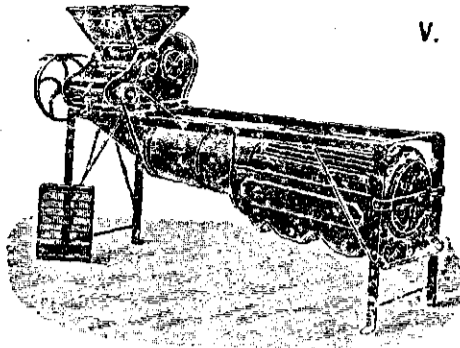
Prețul de strigare e 3600 coroane la an.

Inchirierea se face prin licitațiune verbală în 13 Noemvrie a. c. la 10 ore a. m. la primăria comunei, înainte de începerea licitațiunii verbale se primesc și oferte închise, provizite cu 360 cor. vadiu și cu declarația că condițiunile sunt cunoscute.

Selişte, 1 Noemvrie 1904.

Primăria comunală.

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

v.

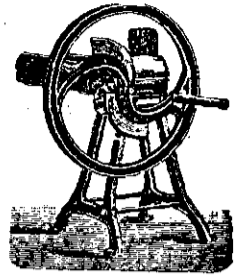
TRIOARE

Lăetoare de pae ***

*** Lăetoare de napi

Cuțite pentru tăiat pae

(141) 46-52

Coate acestea se află de vânzare la firma sus numită, dela care — la cerere — se poate căpăta informațiuni și preț-curent gratuit.

BANI

Fără spese anticipative!
Imprumut de bani cu amortisare

de **4%**

dela instituttele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la $\frac{1}{4}$ a valorii realităților intabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari, oficianți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără giranți pe termen de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și disorețiune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opiniuni tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 10-26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32. (Firmă improtocolată judecătorește).

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

(255) **Cine dorește** 7-10

a vinde sau a cumpăra în timpul cel mai scurt: Moșii, păduri, băi (mine), fabrici, fabrici de țigle, mori joagere, neguțatorii complete, cârcime, băcăni de toată mărimea etc. etc. Sau cine caută ocupațiuni, servitori, oficii, lucru să se adreseze la administrația foii:

„Têrg de imobile“.

Organ special de concentrare a anunțurilor de folos general, de pe teritoriul monarhiei austro-ungare.

Orăștie Strada Dealului nr. 11.

La epistole e a să atătura o marcă postală de 50 fileri.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

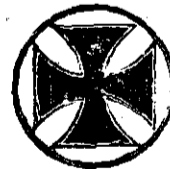
Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împreju- vindecă boale vechi de ani.

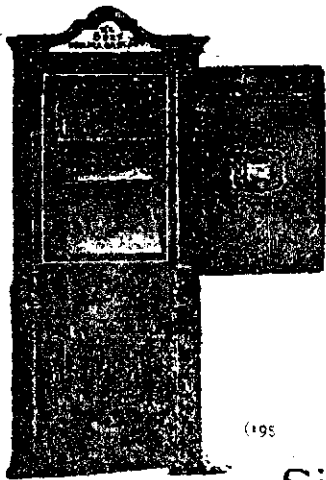
(190) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiișturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“ deoare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretial și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani. Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.**

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

alui

R. OSZY

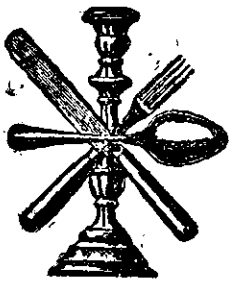
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de
argint de Mexico* renumite și pla-
cute prețutindena pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 buc. cu-
p. de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru desert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți șesmiră de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă fl. 6-50.
numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ kg.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanția.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal ab-olut alb (și in-
launtru) pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer *garanția pe 25 ani*. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(240) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 12-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanția: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosi, durerea de
teț, influență, precum
nervi. Bolnavul cel-
decurs de 44 zile, în întoarcem banii imediat. Celui-
ce nu-i mai ajută nimic, se încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ap-
dint, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi
la boale de nervi cronice.

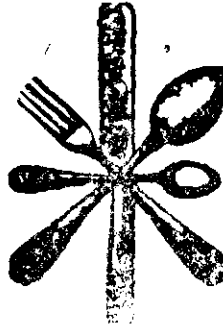
a se folosi
la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 12-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt incre-
dintat să vind marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat
laptele și 1 sitită de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu tot l alb, care se
înlocuește cu cel mai s-ump argint, și ca unul ficcare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite l anii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să ipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 46-52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai eftine interese,
și anume pe termen de 10-70 ani cu 2% - 5%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5-10 ani
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără garanți, pe salare dela K 1800 mai sus.
La dorință servim cu informațiuni, rugând marea poștală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 46-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
laminarea chililor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medicii și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,
mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și sovoare. Pe pro-
pruturi și economii îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta to-
poș suă și noaptea în pod unde se păstrează nutretul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 46-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.